

In memoriam

Eugenia Popovici

Eugenia Popovici nu semăna cu nimeni. Și nimeni nu-i putea semăna. Avea un farmec al ei, unic, inconfundabil, care a impus-o în galeria de onoare a actorilor de la Teatrul Național. Totul era spontan în creația ei. Probabil din cauza fericitei coeziunii dintre umorul și inteligența sa. Era actrița care își pricepea imediat rolul, și care în chiar clipa cînd îl întuia îl și îmbogățea. Galeria de roluri prin care a trecut, asemenea unui meteor, nu a fost pentru talentul ei destul de bogată, multe dintre personajele pe care le-a interpretat fiind apariții episodice. Dar, așa cum urma luminoasă a unui astru, chiar după ce s-a șters de pe boltă, își rămîne întipărită în memorie, cu inefabila ei poezie, cine poate uita vreodată hazul irezistibil cu care se exprima Eugenia Popovici, candoarea, dar și prospețimea, cu care își încărca, prin câteva replici și gesturi, eroinele? Unii au numit-o „cea mai ingenuă dintre ingenuetele teatrului românesc”, fiindcă interpreta a depășit hotărît acestui gen mai mult sau mai puțin liniștit. Cei mai mulți însă au înțeles că o atrăgeau în special rolurile de compoziție, de complexitate psihologică, chiar de mică întindere, care însă îl ofereau un material de analiză bogat și îi stimulau imaginația și mijloacele de expresie. Nu întimplător, în Enigma Otiliei după G. Călinescu a folosit peruca, și-a lipit un ochi, și-a confecționat un nas proeminent. Nu întimplător, în Moartea unui artist de H. Lovinescu ținea în gură un chewing gum pentru a da vorbirii eroinei un caracter aparte. Știa că viața unui personaj se constituie din caracterul lui exterior și, deopotrivă, din viața sa interioară. Că pentru a convinge, actorul nu trebuie să „jocce bine”, el să compună, să asocieze și să coaguleze trăsături esențiale, definițiilor, specifice. Să se confunde, pînă la identificare, cu personajul.

Am aplaudat-o pe Eugenia Popovici în multe dintre spectacolele în care a evoluat. Ea s-a identificat cu Oana din Apus de soare și cu Lucietta din Bădăranii, cu Maria Antonovna din Revizorul și cu Dada din Moartea unui artist, cu Frosine din Avarul și cu Eufrosina Grosu din Surorile Boga, cu Elena Domnișor din Să nu-ți faci prăvălie cu scară și cu Elencu din Coana Chirița. Cu toate personajele pe care le-a interpretat. Căroră le-a dat viață. O viață autentică. În cariera artistică a Eugeniei Popovici n-a existat nici un rol, oricît de mic (cum a fost, de exemplu, Eleva din Steaua fără nume), care să nu satisfacă pe deplin. Actrița a reușit performanțe de neuitat pe partituri episodice, folosind adevărate virtuozități de abilitate și intuiție, de profunzime și finețe.

Din păcate, astăzi, nu ne rămîne decît să ne reamintim cu recunoștință de lauriile succesorilor ei și să regretăm profund că actrița care a dovedit și prin roluri mici cît poate fi de mare un interpret s-a retras cu discreție și neașteptat, înainte să fi obosit a juca.

Horea POPESCU